

men jeg er virkelig ked af, at denne er kommen frem i en saadan Skikkelse, som baade rent formelt og ogsaa reelt set bringer helt umulige Ting frem. Det sidste gælder f. Eks. en Bestemmelse, som jeg dog glæder mig over, at Forslagsstillerne ikke stille alt for højt, nemlig at Sognefogeden skulde være Egtetskabsstifter. Jeg beklager, at jeg ikke har kunnet erklære mig mere tilfreds med selve Lovforslaget, saaledes som det er formet, end jeg har været i Stand til; men jeg har vedblivende og vil vedblive at have den samme Sympati for Sagen.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Svend Høgsbro): Det vilde vist være for tidligt, om jeg allerede nu vilde gribe ind igen i Forhandlingen om Lovforslagets Realitet; men de Smaabemærkninger, det ærede Medlem kom med, mener jeg, det er bedst at blive særdig med med det samme. De vare jo mest af sproglig og formel Natur, og derfor vil jeg gerne rense Forhandlingen for dem, inden vi gaa videre. Det ærede Medlem opholdt sig ganske særlig over Bestemmelsen i § 1 Nr. 2 og spurgte, hvad der mentes med Ordene, at Parterne skulle have „fornøden Evne til at forstaa“; thi han mente — og det var jo for øvrigt hele hans Indvending derimod — at det saa allerede deri, at de skulle „have deres Fornufts fulde Brug.“ Nej, det gør det ikke. Det ærede Medlem synes selv at være Bevist for, at man meget vel kan have Fornuftens fulde Brug og dog savne Evne til at forstaa; thi netop det, at han ikke kan forstaa, hvad der menes med denne Sætning, er mig temmelig uforstaaeligt. Det ærede Medlem vilde kunne vide det, hvis han kunde lidt mere Kirkeret — hvad Teologerne, ifølge det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (S. Holm), i Almindelighed ikke skulle kunne. Jeg tvivler ikke om, at det ærede Medlem blandt Teologer anses for en stor Jurist, men Jurister ville kun anse ham for en stor Teolog. Havde han kunnet sin Kirkeret, saa vilde han have vidst, at Folk kunne mangle flere eller færre Sanser, de kunne være døvstumme eller blinde eller begge Dele og dog have deres Fornufts fulde Brug — hvis han ikke har vidst det, saa ved han det nu — men savne Evnen til at forstaa, fordi der ikke er Meddelelsesmidler mellem andre og dem. Det nævnes i vore Lærebøger, baade Deunfers og Scheels, at der efter vor Ret ikke kræves særlige fysiske Egenstaber hos dem, der ville gifte sig; men det maa man naturligvis kræve, at de ere i Besiddelse af Evne til at forstaa, hvad man siger til dem. Det hænger sammen med det efterfølgende

Krav, at de maa have Evne til at „gøre sig forstaaelige.“ Mangle de en af disse to Evner, saa kan det ikke hjælpe, at de have Fornuftens fulde Brug.

Jeg skal tage det ærede Medlems Bemærkninger i den Orden, hvori de Punktter, de angik, forekomme i Lovforslaget uden Hensyn til, paa hvilke Punktter af hans Foredrag de fremkom. Jeg kommer da til det næste Punkt, at „Øvrigheden kan omstøde rette vedkommendes Nægtelse.“ Er det Sognefogeden, der menes med „Øvrigheden“, spurgte det ærede Medlem. Jeg skal svare dertil, at det er den samme Bestemmelse, der staar i den nugældende Fr. af 30te April 1824 § 3 Nr. 6, hvor det hedder, at ufuldmyndige Personer skulle have Forældres eller andre vedkommendes Samtykke, med mindre disses Indsigelse „er af Øvrigheden funden ughydig.“ Der bruges altsaa ogsaa Udtrykket „Øvrigheden“. (Bemærk: Er Sognefogeden Øvrighed?) Jeg skal med det samme over for det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds (M. Nielsen), som sagde, at det var en Forhøjelse paa Rangstigen, vi tillagde Sognefogeden, naar vi kaldte ham Øvrighed, bemærke, at man er dog egentlig endnu ikke paa det rene med, hvor vidt Begrebet Øvrighed gaar. Gamle Orsted fortæller det saaledes, at Øvrighed er enhver, der paa Statens Vegne har noget at befale. Da det ogsaa kan siges om Sognefogeden, kunde man ud fra den Betragtning ogsaa kalde ham Øvrighed. Men vi have ikke været blinde for, at det vilde vække Sensation i mange finere Kredse, at man nu vilde give Sognefogeden Betegnelsen Øvrighed. Altsaa, denne Misforstaaelse kunde maatte allerede være til Stede over for Fr. 30te April 1824; men i alt Fald ligger det overmaade nær, at der kunde være tænkt paa Underøvrighed, og dog oplyste det ærede Medlem selv, at det er Overøvrigheden, der menes i Fr. af 1824. Men jeg indrømmer naturligvis, at der kan være Grund til ikke at være saa sensibel som vore gamle Love med Hensyn til bestemt at betegne, hvilken Øvrighed man mener, og vi have derfor heller intet imod her ligesom at sige „Overøvrighed“ i Stedet for „Øvrighed“. Angaaende Nr. 8 oplyste det ærede Medlem os om, at man nu kan gifte sig paa Landet, før den Tid er forløben her er nævnt. Det oplyste jeg allerede ved Lovforslagets Indbringelse. Jeg ved ogsaa meget godt, at den normale „Sørgetid“ for andre Mennesker nu for en Enke er 12 Maaneder, men jeg sagde ogsaa, hvorfor vi vare komne til 10 Maaneder. Det er den Grænse, der er sat i den ny tykke Lovbog, og den stemmer bedre